

Тазкия дарслари (153-дарс). Яхши ва ёмон бидъат

ТАЗКИЯ
153-ДАРС

Шайх Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф роҳимаҳуллоҳнинг «Тасаввуф ҳақида тасаввур», «Рухий тарбия» 1-2-3-жузи ва «Хислатли ҳикматлар шарҳи» 1-2-3-4-5-жузи китоблари асосида бериб борилади. Мавзуларнинг тўлиқ матни билан танишиш учун китобнинг ўзига мурожаат этиш тавсия этилади.

17:00 / 11.09.2021 2893

Бидъатнинг мазкур беш қисмга тақсимланишига далиллар ҳам келтирганлар:

هَلْ لِي صِلَةٍ إِلَى هَلْ لِي لَوْ سَرَّ لِقَاقٍ: لَقَدْ عُرِّفْتُ بِهَلْ لِي لِي صِرَةٍ هَلْ لِي دَبْعَةٍ نَبِيٍّ رَجَّحَ نَبِيَّ
بِتُكُّهِ دَعْبِ أَوْبِ لَمْ عَفَّ عَنِّي سَحَّ عُنْ سِمْ أَلْسِ أَلِي فِي نَسْنَمٍ: مَلَسُو هَلْ لِي
فِي نَسْنَمٍ وَهُوَ عَيْشٌ مَمْرُوجٌ أَمْ صُقُوقِي أَلِ وَأَوْبِ لَمْ عَفَّ عَنِّي سَحَّ عُنْ سِمْ أَلْسِ أَلِ
أَوْبِ لَمْ عَفَّ عَنِّي سَحَّ عُنْ سِمْ أَلْسِ أَلِ وَهُوَ عَيْشٌ مَمْرُوجٌ أَمْ صُقُوقِي أَلِ وَهُوَ
مَلَسُو هَلْ لِي

1. Жарир ибн Абдуллоҳ розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Ким Исломда гўзал суннат пайдо қилса ва ундан кейин ўша суннатга амал қилинса, унга ўшанга амал қилганлар ажрига ўхшаш ажр, уларнинг ажридан бирор нарса ноқис қилинмаган ҳолда ёзилиб туради.

Ким Исломда бир ёмон суннат пайдо қилса ва ундан кейин ўша суннатга амал қилинса, унга ўша амал қилганлар гуноҳига ўхшаш гуноҳ, уларнинг гуноҳларидан бирор нарса ноқис қилинмаган ҳолда ёзилиб туради», дедилар».

Муслим ривоят қилган.

نُبِّ رَمْعَ عَمُ تُجَحْرَخُ : لِقَاقُ هُنَّ أُنَّ عُهُلِلَ يَضَرُّ يِرَاقِلَ نُبِّ نَمَّ حَرِّ لَ دُبَعُ نَعُ
يِلَّصِي نَوُقَرَفَتُمْ عَزَوَا سُانِلَا إِذِفَ دِخْسَمْلَا يَلِ اِنَاضَمَرِ يِفِ بَاطْخِلَا
رَمْعَ لَاقِفَ طُهُرِلَا وَتَالَصَبِ يِلَّصِي يِفِ لُجْرِلَا يِلَّصِي وَوَسْفَنَلُ لُجْرِلَا
مُهَعَمَحَفُ : لَتَّمَا نَاكَلِ دِحَاوِ ئِرَاقِ يَلَعِ اءَلُوهُ تُعَمَجُ وُلِ يِنَا رَأَلِ يِنَا هِلَاوِ
نَوُلَّصِي سُانِلَاوِ يِرْحُأَ اءَلِ يِلَّ مُمُ تُجَحْرَخُ مُمُ : لِقَاقُ بَعَكُ نُبِّ يِبُّ اءَلِ
لُصْفَا اءَنَعِ نَوْمَانَتِ يِتَّ لَ اءَوِ وَدَهْ اءَعْبَلَا تَمُعِنُ : رَمْعَ لَاقِفَ مَوئِرَاقِ اءَلِ صَبِ
هُوَرِ هَلَّوَا نَوْمُوَقِي سُانِلَا نَاكُو ، لِيَلِلَا رَحَا يِنَعِي ، نَوْمُوَقَتِ يِتَّ لَ اءَنَمِ
كُلَامُ :

2. Абдурроҳман ибн ал-Қорий розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Умар ибн Хаттоб розияллоҳу анҳу билан Рамазон кечаларининг бирида масжидга чиқдим. Қарасак, одамлар гуруҳ-гуруҳ билан тарқоқ ҳолларида: кимдир ўзи намоз ўқимоқда, кимдир намоз ўқиса, бир неча киши унга иқтидо қилмоқда. Шунда Умар:

«Аллоҳга қасам, менимча, анавиларни бир қори(орти)га жамласам яхши бўлади», деди.

Сўнгра уларни Убай ибн Каъбнинг ортидан жамлади. Кейин, бошқа бир кечада мен яна у билан чиққанимда одамлар қориларга иқтидо қилиб намоз ўқишар эди.

«Бу қандай ҳам яхши бидъат. Қоим бўлган пайтларидан кўра ухлаб ётган пайтлари(да ибодат қилишлари) афзал», деди ҳазрати Умар.

Кечанинг охирида, демоқчи. Одамлар кечанинг аввалида қоим бўлишар эди».

Молик ривоят қилган.

نُبِّ هِلَلَا دُبَعُ إِذِفَ دِخْسَمْلَا رِيْبُزَلَا نُبُّ اءَوُرْعُو اِنَّا تُلَحَدُ : لِقَاقِ دِهَاجُمُ نَعُ
دِخْسَمْلَا يِفِ يَحْضِلَا نَوُلَّصِي سُانِلَاوِ اءَشِئَاعِ اءَرُحُ يَلِ اِسْ لَاجِ رَمْعُ
دَمَحَاوُ مَلْسُمُ هَوَرِ : اءَعْبَلَا : لِقَاقِفِ مَوئِرَاقِ صُ نَعُ هَا نَلَّ اَسَفُ

3. Мужоҳиддан ривоят қилинади:

«Урва ибн Зубайр билан бирга масжидга кирдик. Қарасак, Абдуллоҳ ибн Умар Оиша розияллоҳу анҳонинг ҳужраси олдида ўтирган экан. Одамлар бўлса жамоат бўлиб зуҳо намози ўқимоқдалар. Биз уларнинг намози ҳақида сўраган эдик, «Бидъат», деди».

Муслим ва Аҳмад ривоят қилишган.

Кўпчилик мазкур таърифга биноан, бидъатни иккига тақсимлаб қўя қоладилар ва «Бидъат икки хил: яхши ва ёмон бидъат», дейдилар.

Иккинчи йўналишдаги уламолар – имом Молик, Шотибий, Туртиший, ҳанафийлардан имом Шумунний ва Айний, шофеъийлардан Байҳақий, Ибн Ҳажар Асқалоний ва Ибн Ҳажар Ҳайсамий, ҳанбалийлардан Ибн Ражаб ва Ибн Таймияларнинг фикрича, бидъатнинг барчаси – ибодатдагиси ҳам, одатдагиси ҳам залолатдир.

«Рухий тарбия» китоби асосида тайёрланди